

Høringsnotat - forslag til endringer i forskrift om innkjøpsordning for funksjonell internetttilgang

1 Høringsnotatets hovedinnhold

I dette høringsnotatet foreslår Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet endringer i forskrift om innkjøpsordning for funksjonell internetttilgang § 7 som blant annet regulerer maksimalt støttebeløp samt egenandelen som søker må betale for funksjonell internetttilgang dersom søknaden innvilges.

2 Bakgrunn

Alle innbyggere og virksomheter forventer i dag å ha mulighet for tilgang til internett. Tilgang til internett forutsetter en bredbåndsforbindelse. Tilbudet om grunnleggende bredbånd dekker allerede nær 100 pst. av innbyggere og virksomheter i Norge. De fleste bygninger har tilbud om kablet bredbånd, og en stor andel av de resterende har tilbud om trådløst bredbånd (4G/5G). Tilbudet om bredbånd fra lavbanesatellitter supplerer dette og antas i dag å ha resultert i at det er svært få husstander som i dag ikke har mulighet til å koble seg til internett og benytte seg av grunnleggende tjenester som leveres over internett.

Det kan likevel ikke utelukkes at noen få husstander og virksomheter kan risikere å stå uten bredbåndstilbud på kort eller lang sikt. Dette kan gjelde husstander eller virksomheter som ligger svært langt fra andre bygg og som i tillegg befinner seg i satellittskygge, og som ikke har fått tilbud gjennom den etablerte støtteordningen for bredbånd som forvaltes av fylkeskommunene eller gjennom dekningsforpliktelsen som fulgte med frekvensauksjonen i 2021 («5G-auksjonen»). For disse husstandene eller virksomhetene må det også sørges for et bredbåndstilbud som ivaretar de nødvendige behov for internetttilgang. Departementet har derfor foreslått en egen innkjøpsordning for funksjonell internetttilgang, som skal sørge for dette¹. Ordningen ble opprinnelig foreslått i 2021 i forbindelse med at Telenor besluttet at kobbernettet skulle legges ned i 2022. I etterkant av beslutningen, fattet Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) vedtak om at kobbernettet skulle opprettholdes til september 2025.

Forslaget om innkjøpsordning med høringsnotat og høringssvar finnes her:

[Høring - Forslag om innkjøpsordning for å sikre funksjonell tilgang til internett og telefontjeneste til alle - regjeringen.no](#)

Ordningen innebærer at den enkelte innbyggeren eller næringsdrivende som mangler et tilbud om bredbånd (funksjonell internetttilgang), vil kunne søke direkte til Nkom om etablering av bredbåndstilgang. Dersom søknaden innvilges, vil Nkom gjennomføre en anskaffelse i tråd

¹ I tillegg finnes det mulighet i ekomloven til å pålegge tilbydere å levere funksjonell internetttilgang, men dette anses som «siste utvei» etter at alle andre mulige tiltak er forsøkt.

med anskaffelsesloven og statsstøtteregele, med sikte på å oppnå at det etableres tilbud om funksjonell internettilgang til den aktuelle søkeren.

Ordningen skal reguleres gjennom forskrift. Forskrift om innkjøpsordning for funksjonell internettilgang ble vedtatt og publisert i lovdata i oktober 2025: [Forskrift om innkjøpsordning for funksjonell internettilgang - Lovdata](#).

Forskriften har foreløpig ikke tredd i kraft.

3 Forslag om endring i nivå på søkerens egenandel

I høringen ble det foreslått at det stilles krav til egenandel for søker som får innvilget støtte gjennom innkjøpsordningen. Egenandel er også vanlig for andre infrastrukturtjenester som innbyggerne har behov for, som for eksempel strømtilknytning og vann og avløp. Det ble videre foreslått at egenandelen, som et utgangspunkt, ikke burde være lavere enn de etableringsprisene for bredbåndstilgang som tilbys i sluttbrukermarkedet for øvrig.

I høringen foreslo departementet en egenandel for funksjonell internettilgang på 5000 kroner. Det kom ikke sterke innvendinger mot dette forslaget i høringen, og departementet har i forskriften vedtatt at egenandelen skal være 5000 kr, jf. §7.

Imidlertid er det i bredbåndsmarkedet i dag, etter det departementet og Nkom erfarer, ikke uvanlig med tilknytningsavgift opp mot 10 000 kroner for tilkobling til bredbånd. Det er også dette nivået som Nkom legger til grunn i den årlige dekningsundersøkelsen for å avgjøre om en adresse har bredbåndsdekning eller ikke. Dersom en innbygger på en gitt adresse kan knytte seg til bredbånd for 10 000 kroner eller mindre, anses adressen for å ha bredbåndsdekning. Den samme grensen på 10 000 kroner legges også til grunn i den ordinære tilskuddsordningen for bredbånd, som forvaltes av fylkeskommunene. Dersom en innbygger på en adresse kan knytte seg til bredbånd for 10 000 kroner eller mindre, anses adressen ikke å være berettiget for støtte i støtteordningen.

Støtte som gis gjennom innkjøpsordningen må være forenlig med statsstøtteregele. Ordningen er tenkt oppfylt gjennom det alminnelige gruppeunntaket for statsstøtte (GBER) art. 52. Det følger av GEBR art. 52 nr. 5 at kartlegging av støtteområde skal utføres på adressenivå basert på «premises passed» (også kalt Homes Passed). GBER artikkel 2 nr. 139a definerer hvem som har tilbud basert på «premises passed»:

«‘premises passed’ means end-user premises to which, upon request from end-users and within 4 weeks from the date of request, a provider can provide broadband services (regardless of whether these premises are already connected or not connected to the network). The price charged for the provision of broadband services at the end users’ premises in this case must not exceed normal connection fees, meaning it must not include any additional or exceptional cost as compared to the standard commercial practice and, in any case, must not exceed the usual price in the Member State concerned. That price must be determined by the competent national authority»

Etter art. 2 nr. 139a er det altså den “kompetente nasjonale myndighet” som bestemmer prisgrensen på tilknytning for at en adresse anses som «premises passed» (dvs. har dekning). For Norges del er det Nkom, som gjennom fast praksis har satt denne grensen til 10 000 kroner.

Etter departementets vurdering, vil det å beholde egenandelen på 5000 kr, som altså er lavere enn prisgrensen for «premises passed», føre til at det vil være krevende å få ordningen til å være forenlig med statsstøtteregelverket.

På denne bakgrunn foreslår departementet at egenandelen i ordningen heves til 10 000 kroner.

4 Forslag om endring i nivå på maksimalt støttebeløp

I høringen foreslo departementet at øvre tak for støtte burde ligge på mellom 300 000 og 400 000 kroner. Departementet har i forskriften vedtatt at maksimalt støttebeløp skal være kr. 400 000, jf. §7. I tiden etter høringen har det gått fem år og det har vært generell prisinflasjon i samfunnet. Målt ut ifra KPI, tilsvarende 400 000 kroner i mai 2021 494 000 kroner i mai 2026. Basert på denne prisutviklingen, mener departementet at det er rimelig at maksimalt støttebeløp økes til 500 000 kroner.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Den foreslåtte endringen i egenandel vil medføre at søkere som får innvilget støtte i innkjøpsordningen for funksjonell internettilgang må betale 10 000 kroner i egenandel i stedet for 5 000 kroner. Etter departementets vurdering kan dette forsvares ut ifra det faktum at 10 000 kroner ikke er en uvanlig tilknytningsavgift i markedet, spesielt for fast bredbånd. Endringen vil kun gjelde de innbyggere og bedrifter som får støtte gjennom ordningen, i markedet for øvrig vil de mange bredbåndskunder betale en lavere tilknytningsavgift.

Forslaget om økt maksimalt støttebeløp fra 400 000 kroner til 500 000 kroner, vil kunne gi noen flere søkere støtte, da flere adresser vil kunne komme inn under maksbeløpet.

6 Forslag til endringer i forskrift

Forskrift om innkjøpsordning for funksjonell internettilgang § 7 skal lyde:

§ 7 Støttebeløp

Støtte til søker om etablering av funksjonell internettilgang kan gis om den beregnede kostnaden for etablering av tilgang utgjør mer enn kr 10 000. Støtten som kan gis er oppad begrenset til kr 500 000.

Søker må betale en egenandel for funksjonell internettilgang på kr. 10 000.

Dersom det etter utlysning viser seg at den offentlige støtteandelen av kostnaden for etablering av funksjonell internettilgang overstiger det øvre taket for støtte etter første ledd, vil støtte ikke innvilges med mindre søker selv dekker det overskytende.

I tilfeller der Nasjonal kommunikasjonsmyndighet finner det hensiktsmessig, kan to eller flere søknader slås sammen. Støttebeløpene kan i slike tilfeller også slås sammen. I slike tilfeller skal hver søker betale en egenandel på kr *10 000*.